

ארץ רעשה / תשע"א

הבנה והבעה

1. הגורמים העיקריים המשפיעים על רמת הנזק שעלול להיגרם לאדם הנחשף לרעש הם:

א. עוצמת הרעש

ב. משך זמן החשיפה לרעש

2. א. האמצעי הרטורי בפסקות ב, ג הוא **דימוי**

ב. משפטים מפסקות ב, ג המדגימים את האמצעי הרטורי שלעיל.

המטרה	הדוגמה
להמחיש, לפשט רעיון, לעניין	כשערות זעירות
	כמו משב רוח המכופף עשבים
	השערות נרמסות כמו בעת סערה.

3. הבחנה בין מטרד למפגע:

א. בכי התינוק של השכנים לא הניח לי לישון הלילה. - **מטרד**

ב. אף על פי שאני די נהנה מן המוזיקה הבוקעת מאולם השמחות שמול ביתי, לחץ הדם שלי

עלה מאז שהאולם נבנה. - **מפגע**

ג. בעקבות הטראומה שחוותה, כל טריקת דלת מחרידה את שלוותה. - **מטרד**

ד. דיירי בתים הגרים לאורך נתיבי איילון זכאים לפי החוק למיגון דירתי אקוסטי. - **מפגע**

ה. העובדים במפעל זה נחשפים מדי יום ביומו לרעש, והם חייבים לעבור בדיקות שמיעה

תקופתיות. - **מפגע**

4. הכותב מבקר את החברה הישראלית על שיש בה אנשים שאינם מתחשבים בזולת ומרעישים

כדי למשוך תשומת לב או כדי לספק צורך אישי.

הוכחות:

א. הישראלי דוגל בסיסמה: "אני מרעיש - משמע אני קיים"

ב. צעירים מפעילים מוזיקה רועשת באולם שמחות.

ג. צעירים מפעילים מוזיקה רועשת בעת נהיגה.

5. תשובה לשאלת הערכה וביקורת - פסקת טיעון

התקנה המחייבת להתקין מד רעש באולמי שמחות כדי לגרום לניתוק זרם החשמל למערכת ההגברה כשהרעש יעלה על 85 דציבל היא תקנה הכרחית. התקנה 481א ו-481ב

ממדידות שנערכו עולה שרעש באולם שמחות מגיע לעוצמה של 120 דציבלים. ברעש חזק כל כך מתחילים לחוש כאב, ואין סיבה לעורר כאב אצל אורחים שבאו ממרחקים כדי לכבד את המארחים. תקנה 481א

מלבד זאת אפילו רעש בעוצמה של 85 דציבל אינו רק מטריד, אלא יכול אף לפגוע בשמיעה כשנחשפים אליו במשך מספר שעות, ולכן ראוי לא לאפשר להגיע לעוצמה זו. תקנה 481א+481ב

לאור כל זאת אין ספק שהתקנה המוצעת היא מחויבת המציאות. תקנה 481א

6. היחס הלוגי בין המאמר הלוגי בין המאמר "ארץ רעשה" ובין קטע המידע מן העיתון הוא:

א. תופעה וגורמיה

ב. בעיה ופתרונה

ג. טענה ונימוקה

ד. השוואה

7. תרשים / היצג גרפי

א. לרעש בעוצמה של 97 דציבלים מותר להיחשף במשך כ- 30 דקות.

ב. על פי המאמר, רעש בעצמה של 85 דציבלים שנחשפים אליו יותר משמונה שעות, עלול לגרום לאובדן שמיעה. גם התרשים מראה שעוצמת הרעש המרבי המותר ביום עבודה של 8 שעות הוא 85 דציבל, כי מעבר לעצמה זו יינזקו העובדים.

ג. נתונים של 120 ו- 130 דציבלים אינם מוצגים בגרף כי ביום עבודה אין לחשוף עובדים אפילו לרעש העולה על 115 דציבלים. רעש בעוצמה של 115 דציבלים מציין את הגבול שאותו אסור לעבור כלל במקום עבודה.

8. סיכום ממזג

במאמר "ארץ רעשה" סוקר נ' קצין את מקורות הרעש ואת דרכי ההתמודדות עימם. תקנה 481א

לדבריו, קיימים שני סוגים של מקורות רעש: תקנה 481ב

האחד הוא רעש סביבתי הנגרם מכלי תחבורה וממכשירי חשמל. הרעש האחר - מקורו בהתנהגות אנושית בלתי מתחשבת בזולת. לפי המאמר, הדרכים להתמודדות עם בעיית

הרעש מהתחבורה הן: הקמת קירות אקוסטיים בצדי הדרכים, הגבלת שעות הטיסה ונתיבי הטיסה, פיקוח על סוג כלי הרכב המיובאים ועוד...

פתרון חדש לבעיית הרעש מהכביש הוא מחזור צמיגים ישנים על ידי גריסתם וערבובם באספלט לסלילת כבישים "שקטים".

מינוי
הקטד מהדרימן

לצמצום הרעש הסביבתי הנגרם ממכשירי חשמל, יש לתכנן את הבנייה ולשפר את הבידוד האקוסטי. בישראל מנסים להתמודד גם עם הרעש שמקורו בהתנהגות בלתי מתחשבת באמצעות "תקנות רעש" שהרשויות קובעות, ותביעות בבתי דין נגד המפרים הלכות בנידון.

אוצר המילים והמשמעים

9. ניתוח ערך מילוני

א. השוואה בין ערכים של מילון

רועש	רעש	
לא מצוין המין	זכר	מין
צורת נקבה, צורת הרבים, צורת הרבות	צורת רבים וצורת סמיכות	נטיות
תואר	שם עצם	חלקי דיבור
ר-ע-ש	ר-ע-ש	שורש

ב. המילון - בהגדרתו למילה רעש - בהגדרה מס' (1) מגדיר גם על דרך הנרדפות וגם הגדרה קלסית:

שאון - נרדפות.

קולות רמים וצורמים המפריעים את המנוחה - הגדרה קלאסית.

ג. היחס בין שתי המשמעויות של הערך "רועש" הוא **פוליסמי** כי שתי ההגדרות מובאות תחת אותו ערך. ההגדרה השנייה קרובה במשמעותה לראשונה והתפתחה ממנה. בהגדרה השנייה יש הרחבת משמעות של ההגדרה הראשונה.

10. יחסים בין קבוצות מילים

ניגודים	נרדפות
גמישות, נוקשות	מציק, מטריד
אובייקטיבי, סובייקטיבי	להטות, לכופף
אנוכיים, מתחשבים	

11. צירופים למילה **לעורר**

מחלוקת, שינוי, **תשומת לב**, מציאות, הזדמנות, **קנאה**.

12. פירושי מילים

א. "הישראלי המרעיש **דוגל** בססמה..." שורות (49-50)

משמעות המילה **דוגל**:

(1) מתעקש על דעתו

(2) מגדיל את הרעש

(3) מגביה את קולו

(4) **אוהד של רעיון**

ב. "... מכשירים ביתיים **מחוללי** רעש" (שורות 61-62)

המשמעות של המילה **מחולל** בהקשר זה:

(1) רוקד

(2) **יוצר**

(3) מגביר

(4) מפחיד

שם המספר

13. א. (1) עוצמת הרעש באולם שמחות גדולה כמעט פי שתיים / **שניים** מעוצמת הרעש באזור

מגורים שקט. (הבחירה הנכונה: **פי שניים**; הסיבה: **פי - זכר**.)

(2) לאחרונה שונה סעיף **אחת עשרה** / אחדדעשר בחוק. (הבחירה הנכונה: **אחת עשרה**)

(3) התקנות החדשות למניעת רעש ודאי לא יפתיעו **אתכם** / אותכם. (הבחירה הנכונה:

אתכם)

ב. בשנת תשס"ח רשמה המשטרה (1557) **אלף חמש מאות חמישים ושבעה** דוחות על מפגעי

רעש. בתל אביב בלבד.

התקבלו באותה שנה (1075) **אלף שבעים וחמש** תלונות על מפגעי רעש.

תחביר

14. (I) הרעש גורם נזקים פיזיולוגיים לאדם, גם אם באופן סובייקטיבי הוא אינו מטריד אותו.
- (II) פעמים רבות הרעש נובע מרצונם של בני אדם בתשומת לב גם במחיר של אי-התחשבות בזולת.
- (III) בחשיפה לרעש בעוצמה של 120 דציבלים אנו חשים כאב, ואילו רעש בעוצמה גבוהה מ-130 דציבלים פוגע בשמיעה גם בחשיפה של דקות אחדות.

א. ב.

משפט III	משפט II	משפט I	
משפט איחוי	משפט פשוט	משפט מורכב	סוג המשפט
השוואה		ויתור	הקשר לוגי
ואילו		גם אם	המילה המציינת את הקשר

- ג. המילה רעש היוצאת דופן בתפקידה התחבירי היא המילה לרעש. תפקידה התחבירי הוא לוואי. לעומת שאר הפעמים בהם מופיעה המילה רעש בתפקיד נושא.

15. א. תחימת הפסוקית

הרעש במקומות עבודה מזיק יותר מן הרעש שבאולמות שמחה, משום שאנשים נחשפים אליו במשך שמונה שעות מדי יום.

- ב. הקשר הלוגי בין המשפט העיקרי לפסוקית - סיבה ותוצאה
- ג. המילים המביעות אותו קשר לוגי שצויין לעיל: כאשר, בשל, אם, כדי, מכיוון ש, אף על פי ש...
- ד. באולמות שמחה - לוואי; מדי יום - משלים פועל

16. א. ניתוח

למרות האמצעים	להפחתת הרעש	לעולם	לא יושג	השקט	המיוחד
למלך פול	למלך פול	למלך פול	למלך פול	למלך פול	למלך פול
בלי התחשבות הדיירים.					

ב. (1) הפעלת מוזיקה רועשת בזמן נהיגה יוצרת הרגשת שמחה, אך בנהיגה כזו נשקפת

סכנה לחיי הנוסעים ברכב.

משלימי הפועל במשפט: הרגשת שמחה; בנהיגה כזו

(2) הפעלת מוזיקה רועשת בזמן נהיגה יוצרת הרגשת שמחה.

המילה המבטאת קשר לוגי של סיבה ותוצאה היא: יוצרת.

תפקידה התחבירי הוא נשוא.

17. א. סמיכות (מתוך פסקה י" במאמר)

סמיכות	שם + שם תואר	שרשרת סמיכויות	סמיכות + שם תואר
בתי דין, נזקי רעש, נזקי שכנים, קול הנכנסין, קול היוצאים, תקנות רעש, גרימת רעש, אכיפת תקנות	גורם מפריע, רעש חזק, שעות בלתי סבירות	הלכות נזקי שכנים	בתי הדין הרבניים, גרימת רעש חזק

ב. תקינות

(1) השיבוש: שימוש במכשירים מיוחדים לבליעת קול מצמצמים את הרעש באופן ניכר.

התיקון: שימוש במכשירים מיוחדים לבליעת קול מצמצם את הרעש באופן ניכר.

(2) השיבוש: הוגש כתב אישום נגד האולם אירועים שלא התקין מד רעש כנדרש.

התיקון: הוגש כתב אישום נגד אולם האירועים שלא התקין מד רעש כנדרש.

מערכת הצורות

18. א.

שם פועל מאותו שורש בבניין אחר	הבניין	השורש	הפעולה
להכיר, להתנכר	נפעל	נ-כ-ר	נְכָרוֹת
להקליט, לקלוט	נפעל	ק-ל-ט	נְקֻלְטִים
להיזקק	הפעיל	נ-ז-ק	מְזִיק
לדרדר	התפעל	ד-ר-ד-ר	מְדַרְדְּרֵת

ב. מקפים, מרַבְּבִים, נסְלָלִים, מִיבְּאִים
המשותף לכל המילים מבחינת משמעות הבניין - כולם פעלים **סבילים**.

19. א. שורש ותחילית

המ"ם שורשית	המ"ם תחילית
מילט	מטיף
מסור	מאפיין
מולכד	

ב. בניין

הפועל	הבניין
מְלַבֵּד	פועל
מְטִיף	הפעיל

ג. צורת העתיד של הפועל מְמַחְזְרִים
יִמְחָזְרוּ, יִחְזְרוּ, יִחְזְרוּ, יִמְחָזְרוּ

20. א. ב. מיון צורנים ומשמעותם

צורן גזירה	צורן נטייה
גופני – שם תואר	מלאה- נקבה
בראות – שם מופשט	אופין – כינוי שייכות (לנסתר)
	צורתה - כינוי שייכות (לנסתרת)
	אותות- ריבוי

ג. דרך היווצרותה של המילה : אכפתיות = אכפת + י + וות

21. א. השמות : מצב, מִשָּׁב, הֶשֶׁג, הַצְּלָה

היוצא דופן מבחינת הגזרה : מִצָּב

הנימוק : כל השמות בגזרת חפ"נ, ומצב מגזרת חפ"י צ

ב. מיון שמות פעולה לפי הבניינים :

קל	פיעל	הפעיל	התפעל
נהיגה	אוורור	הסקה	הסתגלות
גזרה	סכנה	הסבר	

ג. משמעות המשקל של כל אחד מהשמות

המילה	משמעות המשקל
צִנְרַת	אוסף, קבוצות
הפִּיךְ	תכונות, שמות תואר
מִפְעַל	מקומות
דִּיּוּן	בעלי מקצוע